

VSLS

Extra werkvormen en ideeën

Uitgave van: PBT vanuit het programma Versterking Samenwerking
Lerarenopleidingen en Scholen

Ontwikkeling: Common Eye i.s.m. projectleiders VSLS en PBT

Vormgeving: Saus!

Downloaden: <https://www.steunpuntopleidingscholen.nl/vsls/#reflectietool>

Er zijn partnerschappen in allerlei soorten en variaties. Een aanpak die voor de één werkt, kan voor de ander ingewikkeld zijn. Er bestaat dus ook geen blauwdruk voor het gebruik van de reflectietool. Om je te inspireren hoe je het zou kunnen doen, worden hier extra werkvormen en ideeën gegeven.

Vorbereiding

Je kunt ervoor kiezen om het gesprek voorbereid of onvorbereid te voeren. Bijvoorbeeld door tijdens het gesprek de praatplaat in te vullen, of om het vooraf individueel in te vullen (digitaal of op papier). Je kunt er ook voor kiezen om de praatplaat niet in te vullen en het open te voeren. Ter inspiratie, of voor meer achtergrond en verdieping, kan gebruik gemaakt worden van het filmpje of boekje waarin de theorie achter de praatplaat wordt uitgelicht. Heb je de reflectietool al eens eerder gebruikt? In dat geval is het aan te raden om ter voorbereiding de uitkomsten van de vorige keer mee te nemen. Begin het gesprek dan met een gezamenlijke terugblik. Wat waren de uitkomsten? Zijn de acties uitgevoerd? Wat heeft het opgeleverd?

Alternatieven

Een open gesprek zonder hulpmiddelen

- Aan de basis van de praatplaat ligt het model van vijf condities op samenwerken.
- Als de partners al bekend zijn met dit model, kan ook de volgende open vraag gesteld worden: “waar vind je dat extra aandacht nodig is?”.
- Vervolgens kan iedereen tijdens het gesprek hun antwoord toelichten.
- Op deze manier bepaal je op een simpele manier welke conditie aandacht verdient en kun je sneller de diepte in.
- Natuurlijk is het bij een open gesprek aan te raden om vast te leggen wat er besproken wordt, alsook de acties die uit het gesprek voortvloeien.

Een praatplaat op groot formaat

- Je kunt de praatplaat op A0 of A1 formaat afdrukken en gezamenlijk (stand) het gesprek voeren.
- Vul met stiften of op post-its de praatplaat ter plekke samen in.
- Op deze manier maak je ook inzichtelijk welke conditie volgens de groep aandacht verdient.
- Het ophangen van een grote poster zorgt gelijk voor verslaglegging op een manier.
- Ook kan het structuurschema als aanvulling gebruikt worden.

Het Kaartspel

- Het kaartspel biedt de mogelijkheid om input te verzamelen, en om op basis van de bevindingen de volgende stap te maken richting interventies. Er zijn vier soorten kaarten: interventiekaarten, conditiekaarten, kanskaarten en risicokaarten.

○ **Interventiekaarten**

Interventiekaarten bieden structuur en inspiratie tijdens het gesprek. Ze helpen om te bepalen welke condities aandacht verdienen en welke acties gewenst zijn. Hoe gebruik je deze kaarten?

- Leg de interventiekaarten op tafel en vraag iedere partner twee interventies te selecteren, die voor hem/haar nodig zijn om de samenwerking te verbeteren.
- Vervolgens licht ieder toe waarom hij/zij deze interventies gekozen heeft en hoe de interventie omgezet kan worden in een concrete actie.

- Samen bepaal je op basis hiervan welke interventies (of combinaties) door de groep gekozen zijn en daadwerkelijk omgezet kunnen worden in acties.
- Maak de interventies concreet, noteer ze en maak afspraken over het vervolg.
- Om dit gestructureerd te doen en het ook vast te leggen, kan het schema gebruikt worden.

○ **Conditiekaarten**

Conditiekaarten helpen te verwoorden welke condities goed op orde zijn en welke aandacht en verbetering nodig hebben. Hoe gebruik je deze kaarten?

- Leg de conditiekaarten open op tafel en vraag iedere partner een kaart te selecteren waarvan hij/zij vindt dat deze extra aandacht verdient.
- In een gesprek licht iedereen zijn of haar bevindingen toe en op basis van het geheel aan onderbouwingen maak je samen een keuze waar (als eerst) aandacht naar uit moet gaan.

○ **Kanskaarten & risicokaarten**

Om de gewenste situatie binnen het partnerschap te beschrijven, kunnen kans- en risicokaarten gebruikt worden. Kanskaarten helpen om wensen te verwoorden en risicokaarten beschrijven belemmeringen en helpen om lastige situaties te doorgronden. Hoe gebruik je deze kaarten?

- Vraag iedere partner één risico- en één kanskaart te selecteren die hij/zij van toepassing vindt op de samenwerking.
- Vat in een gesprek samen en identificeer de gemene deler in kansen en risico's.
- Vervolgens bepaal je met elkaar wat er moet gebeuren om de kansen te verzilveren; en welke acties kunnen zorgen voor het verkleinen of wegnemen van de risico's. Voor deze acties kun je het structuurschema gebruiken.

Aanpassingen en alternatieven

Het gaat erom dat er binnen een partnerschap af en toe de balans wordt opgemaakt over de huidige stand van zaken. Wil je dit op een andere manier doen? Mis je thema's in de reflectietool? Voeg die dan gerust toe en customize de reflectietool op zo'n manier dat deze voor jouw partnerschap passend is. Onthoud daarbij altijd:

- 1 Ga in gesprek: een dialoog leidt tot een gezamenlijk beeld over de sterkten en kansen van de samenwerking.
- 2 Betrek alle partners: reflecteren op samenwerken doe je samen.
- 3 Leg iets vast: zo kun je de volgende keer de eerdere resultaten erbij pakken en kan er een reflectiecyclus ontstaan.
- 4 Maak afspraken en leg vast wie wat doet: zo wordt het een gedeeld resultaat.

